

Nora van Oostrom-Streep

Protocollair stoppen

Stoppen met werken is altijd lastig. Als het gedwongen is al helemaal, maar ook wanneer je zelf een ander pad wilt inslaan (bijvoorbeeld bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd), kunnen er hobbels op je weg komen. Er zijn inmiddels hele bedrijfstakken ontstaan rondom het leren omgaan met de vrije tijd ('pensioen in zicht') en het spreiden van vermogen met het oog op de wegvallende inkomsten ('pensioen in praktijk'). Notarissen hebben echter een heel bijzondere extra hobbel te nemen. Dit werd mij nog eens duidelijk toen ik onlangs koffie dronk met een bevriend notaris die graag met zijn praktijk wilde stoppen. De hobbel van 'Het Protocol'.

COLLEGIALITEIT

In de hoogtijdagen was het geen probleem om je protocol 'kwijt te kunnen': had je geen opvolger die je hele onderneming overnam, dan was er altijd wel ergens een bevriende notaris te vinden die je protocol 'onderdak wilde bieden' omwille van de collegiale verhoudingen. *Those were the days*. In de markt van nu is de collegialiteit niet meer wat zij geweest is en loopt het niet storm om praktijken over te nemen. Notarissen zien zich soms gedwongen om na hun 65e door

te werken, hopen dat er in de 5 jaar die erop volgen zich toch nog iemand aandient. Maar wat als dat niet zo is? Wat gebeurt er dan met het protocol? Dit probleem zal in de toekomst alleen maar meer voorkomen. Ga maar na, naar verwachting komen er in de komende jaren wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de protocolhoudende notaris én de aanhoudende economische crisis zo'n 200 protocollen vrij.

SALARIS

En wat te denken van de protocollen van notarissen die uit hun ambt zijn ontzet? Het vinden van een waarnemer voor een kantoor van een ontzette notaris is al een probleem, zeker wanneer (zoals recent gebeurde) het met hem overeengekomen salaris door het Gerechtshof wordt verlaagd. Heel recent hoorde ik van een waarnemer die op grond van een te lage vergoeding inderdaad het problematische protocol teruggaf, de president van de rechtbank hiermee een 'nieuwe uitdaging' gevend.

VERANTWOORDELIJKHEID

Dit probleem van de 'zwevende protocollen' hoort overigens formeel niet bij de KNB. Alhoewel de verantwoordelijkheid door

de KNB zeer wel wordt gevoeld en er van alles wordt geprobeerd om het zweven te voorkomen, zijn zwevende protocollen formeel van de Staat. Het is dan ook diezelfde Staat die haar verantwoordelijkheid hiervoor zou moeten nemen en een oplossing zou moeten bedenken. Maar zolang er geen drama's plaatsvinden voor het oog van journalisten, er geen dozen met aktes zijn gevonden in verlaten kantoorpanden en er geen Radaruitzendingen zijn gewijd aan cliënten die geen afschriften meer van hun testamenten kunnen krijgen, lijkt de noodzaak tot handelen niet zo groot. Er komt echter een moment dat er niemand meer is die een probleemprotocol wil waarnemen en dat er kantoormedewerkers weglopen, het betreffende notariskantoor leegstaat én de pers en de politiek daar lucht van krijgen. Leg dan maar eens uit hoe dit heeft kunnen gebeuren. Want uiteindelijk is veiligheid meer dan enkelbanden en zero-tolerancebeleid. Ook de veiligheid die rechtszekerheid en continuïteit bieden, is het beschermen meer dan waard. ■